

Arhitectura Sistemelor de Calcul

Lect. Dr. Șotropa Diana
diana.sotropa@ubbcluj.ro

Facultatea de Matematică și Informatică
Universitatea Babeș-Bolyai

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

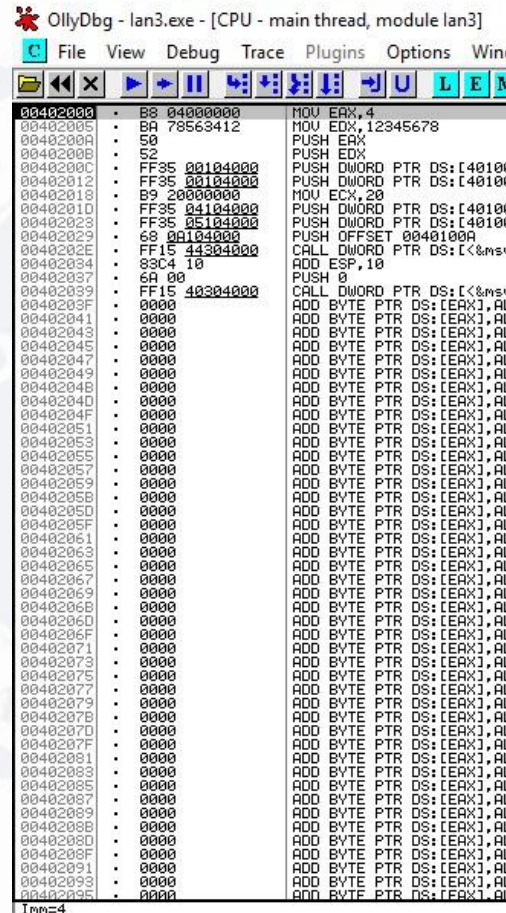
Reprezentarea instrucțiunilor mașină

- O instrucțiune mașină x86 reprezintă o secvență de 1 până la 15 octeți, care prin valorile lor specifică o operație de executat, operanzii asupra cărora va fi aplicată, precum și modificatori suplimentari care controlează modul în care aceasta va fi executată.
- O instrucțiune mașină x86 are maximum doi operanzi.
- Pentru cele mai multe dintre instrucțiuni, cei doi operanzi poartă numele de **sursă**, respectiv **destinație**.
- Dintre cei doi operanzi, maximum unul se poate afla în memoria RAM. Celălalt se află fie într-un registru al EU, fie este o constantă întreagă.
- Astfel, o instrucțiune are forma:

numeinstrucțiune destinație, sursă

- Formatul intern al unei instrucțiuni este variabil, el putând ocupa între 1 și 15 octeți, având următoarea formă generală de reprezentare
[prefixe] + cod + [ModR/M] + [SIB] + [deplasament] + [imediat]

Reprezentarea instrucțiunilor mașină


```
OllyDbg - lan3.exe - [CPU - main thread, module lan3]
File View Debug Trace Plugins Options Window
[Icons]
00402000 . B8 04000000 MOV EAX, 4
00402005 . BA 78563412 MOV EDI, 12345678
0040200A . 50 PUSH EAX
0040200B . 52 PUSH EDI
0040200C . FF35 00104000 PUSH DWORD PTR DS:[401000]
00402012 . FF35 00104000 PUSH DWORD PTR DS:[401000]
00402018 . B9 20000000 MOV ECX, 20
0040201D . FF35 00104000 PUSH DWORD PTR DS:[401000]
00402023 . FF35 00104000 PUSH DWORD PTR DS:[401000]
00402029 . 68 00104000 PUSH OFFSET 0040100A
0040202E . FF15 44304000 CALL DWORD PTR DS:[CALLBACK]
00402034 . 83C4 10 ADD ESP, 10
00402037 . 6A 00 PUSH 0
00402039 . FF15 40304000 CALL DWORD PTR DS:[CALLBACK]
0040203F . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402041 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402043 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402045 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402047 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402049 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040204B . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040204D . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040204F . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402051 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402053 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402055 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402057 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402059 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040205B . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040205D . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040205F . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402061 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402063 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402065 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402067 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402069 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040206B . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040206D . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040206F . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402071 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402073 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402075 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402077 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402079 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040207B . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040207D . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040207F . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402081 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402083 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402085 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402087 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402089 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040208B . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040208D . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
0040208F . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402091 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402093 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
00402095 . 0000 ADD BYTE PTR DS:[EAX], AL
Imm=4
```

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Auxiliare

- 18. Reprezentarea instructiunilor masina - 01_Intel x86 Assembler Instruction Set Opcode Table.pdf
- 18. Reprezentarea instructiunilor masina - 02_Opcode_Extensions_Table.pdf
- 18. Reprezentarea instructiunilor masina - 03_Addresssing Method Codes.pdf
 - lămurește cum să înțelegem OPERANZII instrucțiunilor din tabelele SetOpcode Table
- 18. Reprezentarea instructiunilor masina - 04_05_Intel_MODRM_SIB_Tables.pdf
 - lămuresc modul de CODIFICARE în cadrul unei instrucțiuni (vezi coloana 2 din OllyDbg) al octeților Mod R/M și SIB

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Formatul intern al unei instrucțiuni

[prefixe] + **cod** + [Mod R/M] + [**SIB**] + [deplasament] + [imediat]

Prefix	Cod	Mod R/M	SIB	Deplasament	Imediat
0, 1, 2, 3 sau 4	1, 2 sau 3	0 sau 1	0 sau 1	0, 1, 2 sau 4	0, 1, 2 sau 4

Număr de octeți

Prefixe pentru instrucțiuni de manipulare a șirurilor	Prefix de supra-scriere a adresei	Prefix de supra-scriere a operanzilor	Prefixul de supra-scriere a segmentului
0 sau 1	0 sau 1	0 sau 1	0 sau 1

Număr de octeți

7	6	5	4	3	2	1	0
MOD		REG / OPCODE			R/M		

7	6	5	4	3	2	1	0
SCALĂ		INDEX			BAZĂ		

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

- Prefixele controlează modul în care o instrucțiune se execută. Acestea sunt opționale (0 până la maximum 4) și ocupă câte un octet fiecare.
- De exemplu, acestea pot solicita execuția repetată (în buclă) a instrucțiunii curente sau pot bloca magistrala de adrese pe parcursul execuției pentru a nu permite accesul concurent la operanzi și rezultate.
- Operația care se va efectua este identificată prin intermediul a 1 sau 2 octeți de cod (opcode), aceștia fiind **singurii octeți obligatoriu prezenți**, indiferent de instrucțiune.

Prefixe de instrucțiuni

- **Prefixele de instrucțiuni** sunt **construcții ale limbajului de asamblare** care:
 - apar opțional în componența unei linii sursă (*prefixe explicite*) sau a formatului intern al unei instrucțiuni (*prefixe generate în mod implicit de către asamblor în două situații*)
 - modifică comportamentul standard al acelor instrucțiuni (*în cazul prefixelor explicite*)
 - semnalează procesorului modificarea dimensiunii implicite de reprezentare a operanzilor sau/și a adreselor, dimensiuni stabilite prin directive de asamblare (*BITS 16 și BITS 32*).

Prefixe de instrucțiuni

- Instrucțiunile arhitecturii x86 pot avea maxim 4 prefixe
- Fiecare prefix ajustează interpretarea codului de operație (opcode):
 1. Prefixe pentru instrucțiuni de manipulare a șirurilor (prefixe specificate **explicit** de către programator!)
 2. Prefixul de suprascriere a segmentului (Segment override prefix)
 3. Prefix de suprascriere a operanzilor
 4. Prefix de suprascriere a adresei

Prefixe de instrucțiuni

Prefixe pentru instrucțiuni de manipulare a șirurilor

- Prefixe pentru instrucțiuni de manipulare a șirurilor (prefixe specificate **explicit** de către programator!):

F3h = **REP**, **REPE**

F2h = **REPNE**

unde:

- **REP** repetă instrucțiunea de numărul de ori specificat prin contorul de iterații **ECX**.
- **REPE** și **REPNE** permit terminarea buclei în funcție de valoarea **ZF** (Zero Flag) din CPU.

Prefixe de instrucțiuni

Prefixe pentru instrucțiuni de manipulare a șirurilor

Prefix (hex)	Denumire folosită	Instrucțiuni aplicabile	Observații
0xF3	REP	MOVS, LODS, STOS, INS, OUTS	Aceste instrucțiuni nu afectează flag-urile.
0xF3	REPE / REPZ	CMPS, SCAS	Repetă instrucțiunea atâta timp cât ZF = 1.
0xF2	REPNE / REPNZ	CMPS, SCAS	Repetă instrucțiunea atâta timp cât ZF = 0. Nu este documentat pentru alte instrucțiuni.

Prefixe de instrucțiuni

Prefixe pentru instrucțiuni de manipulare a șirurilor

- **REP MOVSB F3:A4**

Instrucțiuni asociate pentru manipularea șirurilor sunt:

- **MOVS** – mută șir
 - **STOS** – stochează șir
 - **SCAS** – scanează șir
 - **CMPS** – compară șir, etc.
- Vezi și programul exemplu pentru manipularea șirurilor: http://www.c-jump.com/CIS77/samples/rep_movsb.htm

Prefixe de instrucțiuni

Prefix de suprascriere a segmentului

- **Prefixul de suprascriere a segmentului (Segment override prefix)** face ca accesul la memorie să folosească segmentul specificat, în locul segmentului implicit desemnat pentru operandul instrucțiunii.
- Acestea sunt prefixe specificate **explicit** de către programator
 - **2Eh** = CS
 - **36h** = SS
 - **3Eh** = DS
 - **26h** = ES
 - **64h** = FS
 - **65h** = GS
- Exemplu: **26** : **D7**
ES xlat ; accesul la memorie se face prin **(ES:EBX)**.

Prefixe de instrucțiuni

Prefixul de suprascriere a segmentului

Instrucțiune	Cod mașină	Explicații
mov eax, [ebx]	8B 03	Acces implicit prin segmentul DS
mov eax, [SS:ebx]	36:8B 03	Prefix explicit SS (36)
mov ax, [DS:ebx]	66 3E:66:8B 03	Prefix explicit DS (3E) Prefix de mărime operand 66 Cod MOV Gv, Ev - 8B Cod EBX - 03
mov eax, [CS:ebx]	2E:8B 03	Prefix explicit CS (2E)
ES LODSB	26:AC	LODS byte ptr ES:[ESI]
ES CMPSB	26:A6	CMPS byte ptr ES:[ESI], byte ptr ES:[EDI]
ES STOSB	26:AA	STOS byte ptr ES:[EDI] – prefix de segment inutil (superfluous)
MOVSB	A4	MOVS byte ptr ES:[EDI], byte ptr DS:[ESI]
ES MOVSB	26:A4	MOVS byte ptr ES:[EDI], byte ptr ES:[ESI]
ES SCASB	26:AE	SCAS byte ptr ES:[EDI] – prefix de segment inutil (superfluous)

Prefixe de instrucțiuni

Prefix de suprascriere a operanzilor

- **Prefixul de suprascriere a operanzilor – 66h** - modifică dimensiunea datelor așteptată de modul implicit al instrucțiunii, de exemplu din **16 biți** în **32 biți** și invers
- apare ca rezultat al unor moduri particulare de utilizare a instrucțiunilor, utilizări care vor provoca apariția acestor prefixe la nivelul formatului intern al instrucțiunii.
- Aceste prefixe NU se precizează EXPLICIT prin cuvinte cheie sau rezervate ale limbajului de asamblare.

Prefixe de instrucțiuni

Prefix de suprascriere a operanzilor

Mod implicit	Instrucțiune	Cod mașină	Explicații
32 biți	cbw	66:98	Rezultatul este pe 16 biți (AX), deci se folosește prefixul 66h
32 biți	cwd	66:99	Rezultatul este format din 2 registre pe 16 biți (DX:AX), deci se folosește 66h
32 biți	cwde	98	Se respectă modul default pe 32 biți, rezultat în EAX
32 biți	push ax	66:50	Se încarcă pe stivă o valoare pe 16 biți, stiva fiind organizată implicit pe 32 biți
32 biți	push eax	50	Consistent cu modul default (32 biți)
32 biți	mov ax, a	66:B8 0010	Rezultatul este pe 16 biți, deci se folosește prefixul 66h
16 biți	cbw	98	Rezultatul este pe 16 biți (AX), nu este necesar prefixul
16 biți	cwd	99	Rezultatul este format din 2 registre pe 16 biți (DX:AX), nu este necesar prefixul
16 biți	cwde	66:98	Nu se respectă modul default pe 16 biți, rezultatul se pune în EAX, deci se folosește 66h

Prefixe de instrucțiuni

Prefix de suprascriere a adresei

- **Prefixul de suprascriere a adresei – 67h** - modifică dimensiunea adresei așteptată de modul implicit al instrucțiunii. O adresă pe **32 de biți** poate fi comutată la **16 biți** și invers.
- apare ca rezultat al unor moduri particulare de utilizare a instrucțiunilor, utilizări care vor provoca apariția acestor prefixe la nivelul formatului intern al instrucțiunii.
- Aceste prefixe NU se precizează EXPLICIT prin cuvinte cheie sau rezervate ale limbajului de asamblare.

Prefixe de instrucțiuni

Prefix de suprascriere a adresei

Mod implicit	Instrucțiune	Cod mașină	Explicații
32 biți	mov eax, [bx]	67:8B07	Adresare pe 16 biți prin DS:[BX], deci se folosește prefixul 67h
16 biți	mov BX, [EAX]	67:8B18	Adresare pe 32 biți prin DS:[EAX], deci se folosește prefixul 67h
16 biți	push dword [ebx]	66:67:FF33	Modul default este 16 biți; apare 67 pentru adresare pe 32 biți și 66 pentru operand DWORD
16 biți	push dword [CS:ebx]	2E:66:67:FF33	Prefix CS explicit (2E), operand size override (66) și address size override (67)
16 biți	rep push dword [CS:ebx]	F3:2E:66:67:FF33	REP prefix (superfluous pentru OllyDbg fix), urmat de prefixurile CS, operand size și address size
32 biți	mov eax, [bx]	67:8B07	Adresare pe 16 biți; 67 = address size override, rezultat în EAX (Offset_16_biti = [BX BP] + [SI DI] + [const])
16 biți	mov eax, [bx]	66:8B07	Operand size override (66) pentru a încărca în EAX, adresare pe 16 biți prin DS:[BX]

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

- Octetul ModR/M (mod registru/memorie) specifică pentru unele dintre instrucțiuni natura și locul operanzilor (registru, memorie).
- Acesta permite specificarea fie a unui registru, fie a unei locații de memorie a cărei adresă este exprimată prin intermediul unui offset (*link*)
- Dacă operandul exprimat este registru sau este un operand din memorie exprimat prin adresare directă sau adresare indirectă exprimată DOAR prin registrul de bază, octetul SIB NU mai apare. Deci în aceste 3 situații **octetul ModR/M apare SINGUR și de sine stătător !** Apariția sa în cadrul formatului intern al unei instrucțiuni NU este condiționată niciodată de octetul SIB ! Doar INVERS se pune problema.

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

- Pentru cazuri mai complexe de adresare decât cele codificabile direct prin ModR/M, combinarea acestuia cu octetul SIB (Scale – Index – Base) permite următoarea formulă generală de definire a unui offset:

$$\text{offset} = [\text{bază}] + [\text{index} \times \text{scală}] + [\text{constantă}]$$

(SIB)

(deplasament + imediat)

- unde pentru bază și index vor fi folosite valorile a doi regiștri, iar scală este 1, 2, 4 sau 8.
- Regiștrii permiși ca bază sau / și index sunt: EAX, EBX, ECX, EDX, EBP, ESI, EDI.
- Registrul ESP este disponibil ca bază însă nu poate fi folosit cu rol de index. ([link](#))
- Octetul SIB exprimă **primele 2 elemente din formula de calcul a offsetului unui operand (bază + index*scală)**. Apariția octetului SIB este condiționată de octetul ModR/M care exprimă prin conținutul său un operand din memorie în care apar atât adresarea bazată cât și cea indexată!
- Ca urmare, octetul SIB apare în și codifică DOAR acele situații în care apar atât registrul de bază cât și registrul de index în formula de calcul al offset-ului unui operand! Ca urmare octetul SIB NU poate apărea de sine stătător ci doar împreună cu MODR/M !

Reprezentarea instrucțiunilor mașină (18. Reprezentarea instructiunilor masina - 04_05_Intel_MODRM_SIB_Tables.pdf)

Structura octetului ModR/M și semnificația câmpurilor din această structură

7	6	5	4	3	2	1	0
MOD		REG / OPCODE			MOD R/M		

- **Biții 0-2 – Mod R/M – identifică codificarea operanzilor de tip:**
 - i). adresare la memorie indirectă DOAR BAZATĂ
 - ii). adresare la memorie indirectă BAZATĂ + deplasament pe 8 sau 32 biți
 - iii). REGISTRU
- 3 biți – sunt 8 valori posibile (000b-111b) prezentate pe COLOANA 3 - ALEGE PRIMUL OPERAND – cel din stânga, adică DESTINATIA
- **Biții 3-5 – Reg/Opcode – identifică operanzii de tip REGISTRU (deci dacă atât ModR/M cât și Reg/Opcode exprimă regiștrii avem o instrucțiune de tip “instr reg, reg”)**
- 3 biți – sunt 8 valori posibile (000b-111b) prezentate pe LINIILE 6 și 7 – din prima linie de sus a tabelului (REG=) – ALEGE AL DOILEA OPERAND - cel din dreapta, adică SURSA
- **Biții 6-7 - câmpul Mod - indică moduri de combinație de tipuri de operanzi:**
 - 00 – “memorie (doar bază), registru” sau “registru, memorie(doar bază)
 - 01 - “memorie (bază+disp8), registru” sau invers
 - 10 - “memorie (bază+disp32), registru” sau invers

Reprezentarea instrucțiunilor mașină (18. Reprezentarea instructiunilor masina - 04_05_Intel_MODRM_SIB_Tables.pdf)

Structura octetului SIB și semnificația câmpurilor din această structură

7	6	5	4	3	2	1	0
SCALĂ		INDEX			BAZĂ		

- **Biții 0-2 – Bază** – identifică registrul de bază (sunt 3 biți = 8 valori posibile = 8 regiștri de bază posibili)
- **Biții 3-5 – Index** – identifică reg. de INDEX (3 biți = 8 valori posibile ce exprimă 7 regiștri de bază posibili)
- **Biții 6-7 – Scală** – identifică scala (2 biți = 4 valori posibile => 00 = 1, 01 = 2, 10 = 4, 11 = 8)

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Prefix	Cod	Mod R/M	SIB	Deplasament	Imediat
0, 1, 2, 3 sau 4	1, 2 sau 3	0 sau 1	0 sau 1	0, 1, 2 sau 4	0, 1, 2 sau 4

- Majoritatea instrucțiunilor folosesc pentru reprezentare fie numai campul de cod, fie cod urmat de ModR/M.
- Deplasament apare în cazul unor forme de adresare particulare (operanzi din memorie) și urmează direct după ModR/M sau SIB, când SIB este prezent. Acest câmp poate fi codificat fie pe octet, fie pe cuvânt, fie pe dublu cuvânt (32 biți).
- Ca și consecință a imposibilității prezenței mai multor câmpuri de ModR/M, SIB și deplasament într-o instrucțiune, arhitectura 80x86 NU permite codificarea a două adrese de memorie în aceeași instrucțiune.
- Valoare imediată oferă posibilitatea definirii unui operand ca fiind o constantă numerică pe 1, 2 sau 4 octeți. Când este prezent, acest câmp apare întotdeauna la sfârșitul instrucțiunii.

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

```
mov [ebp+a], ebx
mov [edx], ebp
mov [edx+17], ecx
mov ebx, esi
mov ecx, [ebx]
mov ecx, [esp + ebx*4]
mov ecx, [esp + ebx*4 + a - 7]
```

899D	<u>00104000</u>	MOV	DWORD	PTR	SS:[EBP+401000],EBX
892A		MOV	DWORD	PTR	DS:[EDX],EBP
894A	11	MOV	DWORD	PTR	DS:[EDX+11],ECX
89F3		MOV			EBX,ESI
8B0B		MOV	ECX,DWORD	PTR	DS:[EBX]
8B0C9C		MOV	ECX,DWORD	PTR	SS:[EBX*4+ESP]
8B8C9C	<u>F90F4000</u>	MOV	ECX,DWORD	PTR	SS:[EBX*4+ESP+400FF9]

Reprezentarea instrucțiunilor

Exemplu

a). `mov [ebp+a], ebx`
; 899D 00104000

18. Reprezentarea instructiunilor
masina - 01_Intel x86 Assembler
Instruction Set Opcode Table.pdf

18. Reprezentarea instructiunilor
masina -
04_05_Intel_MODRM_SIB_Tables.pdf

- 9Dh = ?
- 89h = ?

Table 2-2. 32-Bit Addressing Forms with the ModR/M Byte

r8(/r) r16(/r) r32(/r) mm(/r) xmm(/r) /digit (Opcode) REG =			AL AX MM0 XMM0 0 000	CL CX MM1 XMM1 1 001	DL DX MM2 XMM2 2 010	BL BX MM3 XMM3 3 011	AH SP ESP MM4 XMM4 4 100	CH BP EBP MM5 XMM5 5 101	DH SI ESI MM6 XMM6 6 110	BH DI EDI MM7 XMM7 7 111
	Effective Address	Mod	R/M	Value of ModR/M Byte (in Hexadecimal)						
[EAX] [ECX] [EDX] [EBX] [--][--] ¹ disp32 ² [ESI] [EDI]	00	000	00	08	10	18	20	28	30	38
		001	01	09	11	19	21	29	31	39
		010	02	0A	12	1A	22	2A	32	3A
		011	03	0B	13	1B	23	2B	33	3B
		100	04	0C	14	1C	24	2C	34	3C
		101	05	0D	15	1D	25	2D	35	3D
		110	06	0E	16	1E	26	2E	36	3E
		111	07	0F	17	1F	27	2F	37	3F
[EAX]+disp8 ³ [ECX]+disp8 [EDX]+disp8 [EBX]+disp8 [--][--]+disp8 [EBP]+disp8 [ESI]+disp8 [EDI]+disp8	01	000	40	48	50	58	60	68	70	78
		001	41	49	51	59	61	69	71	79
		010	42	4A	52	5A	62	6A	72	7A
		011	43	4B	53	5B	63	6B	73	7B
		100	44	4C	54	5C	64	6C	74	7C
		101	45	4D	55	5D	65	6D	75	7D
		110	46	4E	56	5E	66	6E	76	7E
		111	47	4F	57	5F	67	6F	77	7F
[EAX]+disp32 [ECX]+disp32 [EDX]+disp32 [EBX]+disp32 [--][--]+disp32 [EBP]+disp32 [ESI]+disp32 [EDI]+disp32	10	000	80	88	90	98	A0	A8	B0	B8
		001	81	89	91	99	A1	A9	B1	B9
		010	82	8A	92	9A	A2	AA	B2	BA
		011	83	8B	93	9B	A3	AB	B3	BB
		100	84	8C	94	9C	A4	AC	B4	BC
		101	85	8D	95	9D	A5	AD	B5	BD
		110	86	8E	96	9E	A6	AE	B6	BE
		111	87	8F	97	9F	A7	AF	B7	BF
EAX/AX/AL/MM0/XMM0 ECX/CX/CL/MM/XMM1 EDX/DX/DL/MM2/XMM2 EBX/BX/BL/MM3/XMM3 ESP/SP/AH/MM4/XMM4 EBP/BP/CH/MM5/XMM5 ESI/SI/DH/MM6/XMM6 EDI/DI/BH/MM7/XMM7	11	000	C0	C8	D0	D8	E0	E8	F0	F8
		001	C1	C9	D1	D9	E1	E9	F1	F9
		010	C2	CA	D2	DA	E2	EA	F2	FA
		011	C3	CB	D3	DB	E3	EB	F3	FB
		100	C4	CC	D4	DC	E4	EC	F4	FC
		101	C5	CD	D5	DD	E5	ED	F5	FD
		110	C6	CE	D6	DE	E6	EE	F6	FE
		111	C7	CF	D7	DF	E7	EF	F7	FF

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

a). `mov [ebp+a], ebx ; 89 9D 00 10 40 00`

18. Reprezentarea instrucțiunilor masina - 01_Intel x86 Assembler Instruction Set Opcode Table.pdf

18. Reprezentarea instrucțiunilor masina - 04_05_Intel_MODRM_SIB_Tables.pdf

89h = MOV Ev, Gv	9Dh = 1001 1101b = 10 011 101b (Mod R/M)		
	Mod = 10 ma uit pe linia coresp. valorii 10 ([...] + disp32)	Reg/Opcode = 011 ma uit pe coloana coresp valorii 011 (BL, BX, EBX, ...)	r/M = 101 identifica linia [EBP]+disp32 din sectiunea Mod=10

- Deci dacă Mod R/M = 9Dh, setul de operanzi va fi: instructiune [EBP]+disp32, EBX adica o instructiune de tipul "instr memorie, registru"

18. Reprezentarea instrucțiunilor masina - 03_Addresssing Method Codes.pdf

E - A ModR/M byte follows the opcode and specifies the operand. The operand is either a general-purpose register or a memory address. If it is a memory address, the address is computed from a segment register and any of the following values: a base register, an index register, a scaling factor, a displacement.

G - The reg field of the ModR/M byte selects a general register (for example, AX (000), EBX(011) etc.)

v - Word or doubleword, depending on operand-size attribute.

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

b) `mov [edx],ebp ; 892A`

89h = MOV Ev, Gv

2Ah - 0010 1010b = 00 101 010b (Mod R/M)

- Deci **Mod = 00** - deci ma uit pe linia coresp. valorii 00 pt MOD ([...] - fara deplasamente) = [reg]
- **Reg/Opcode = 101** - gasesc valoarea 101 pe coloana din dreapta (CH, BP, EBP, ...)
- **r/M = 010** - identifica linia [EDX] din sectiunea **Mod = 00**
- Deci **daca Mod R/M = 2Ah**, setul de operanzi va fi: instructiune [EDX], EBP (sau CH, sau BP) - adica tot o instructiune de tipul "instr memorie, registru"

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

c) `mov [edx+17], ecx ; 894A 11`

89h = MOV Ev, Gv (memory address, general register)

4Ah = 0100 1010b = 01 001 010b (Mod R/M)

- Mod = 01 = [reg] + disp8
- Reg/Opcode = 001 = ECX (operandul sursă – al DOILEA operand) [EDX + disp8]
- r/M = 010 - identifică linia [EDX] + disp8 din secțiunea Mod = 01 (acesta este PRIMUL OPERAND – DESTINATIA)
- In codificarea intrucțiunii mai apare in final 11h = 17 (in baza 10) – “*The disp8 nomenclature denotes an 8-bit displacement that follows ModR/M byte*”

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

d) `mov ebx, esi ; 89 F3`

89h = MOV Ev, Gv (memory address or general register, general register)

F3h = 1111 0011b = 11 110 011b (mod R/M)

- Deci Mod = 11 - deci mă uit pe linia coresp. valorii 11 pt MOD - aici este vorba despre un operand de tip REGISTRU si NU din memorie !
- Reg/Opcode = 110 - gasesc valoarea 110 pe coloana din dreapta (DH, SI, ESI, ...)
- r/M = 011 - identifica linia EBX/BX/BL din sectiunea Mod=11 (acesta este PRIMUL OPERAND - DESTINATIA)
- Deci daca Mod R/M = F3h, setul de operanzi va fi: instructiune EBX (sau BX sau BL), ESI (sau SI, sau DH) - adica o instructiune de tipul "registru, registru"

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

e) `mov ecx, [ebx] ; 8B0B`

8Bh = MOV Gv, Ev ; mov registru, memorie

0Bh = 00 001 011 (ModR/M)

- Deci **Mod** = 00 - deci ma uit pe linia coresp. valorii 00 pt MOD ([...] - fara deplasamente)
- **Reg/Opcode** = 001 - gasesc valoarea 001 pe coloana din dreapta (CL, CX, ECX, ...)

G - The reg field of the ModR/M byte selects a general register (for example, CX (001))

- **r/M** = 011 - identifica linia [EBX] din sectiunea Mod=00 (acesta este AL DOILEA OPERAND - SURSA)

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

f) `mov ecx, [esp + ebx*4] ; 8B0C9C`

8Bh = MOV Gv, Ev ; mov registru, memorie

0Ch = 00 001 100b (mod R/M byte)

- similar cu ceea ce este la e) , mai puțin câmpul r/M:
- $r/M = 100$ - identifica linia [EBX] din secțiunea Mod=00 (*1. The [--][--] nomenclature means a SIB follows the ModR/M byte*).

18. Reprezentarea instrucțiunilor masina - 04_05_Intel_MODRM_SIB_Tables.pdf

Table 2-3. 32-Bit Addressing Forms with the SIB Byte

- SIB_Byte Values - Structura lui este SS (SCALE - 2 biti) Index (3 biti) Base (3 biti)
9Ch = 1001 1100 = 10 011 100 (SIB Byte)
- SS = 10b (factor de scalare = 4) - vezi coloana SS din tabel și lista de formule de adresare disponibilă de pe prima coloană
- Index = 011b (vezi coloana 3 din linia coresp. Lui SS=10) deci e vorba despre expresia de index [EBX*4]
- Base = 100b (vezi linia 1) deci registrul de bază este ESP

Reprezentarea instrucțiunilor mașină

Exemplu

g) `mov ecx, [esp + ebx*4 + a - 7] ; 8B8C9C F90F4000`

8Bh = MOV Gv, Ev ; mov registru, memorie

(`mov ecx, dword ptr SS:[ebx*4 + esp + 00400FF9]`)

00401000h - 7 = 004000FF9h

8Ch = 10 001 100 (mod R/M byte)

- Deci Mod = 10 - deci ma uit pe linia coresp. valorii 10 pt MOD ([...] + disp32)
- Reg/Opcode = 001 - gasesc valoarea 001 pe coloana din dreapta (CL, CX, ECX, ...). Acesta este PRIMUL OPERAND (destinatia) = ECX
- r/M = 100 - identifica din secțiunea Mod=10 (*1. The [--][--]+disp32 nomenclature means a SIB follows the ModR/M byte*).

9Ch = SIB byte

F90F4000 = disp32 (= a-7 = 00400FF9h)

Concluzii

Pt Examenul Scris:

- Formatul intern al unei instrucțiuni este variabil, el putând ocupa între 1 și 15 octeți, având următoarea formă generală de reprezentare (Instructions byte-codes from OllyDbg):

`[prefixe] + cod + [ModR/M] + [SIB] + [deplasament] + [imediat]`

- Prefixele – material separat – 4 categorii (2 explicite, 2 implicite – 66h și 67h) + Clasificare și câteva exemple pregătite de acasă (diferite de ceea ce apare pe slides) care să poată fi explicate în scris – câte 2 din fiecare categorie; Câte prefixe pot apărea simultan în cadrul unei instrucțiuni (exemplu !)
- Octet cod – obligatoriu (exemplu)
 - CE reprezintă și ce rol au în reprezentarea unei instrucțiuni mașină octetii ModR/M și SIB și care este STRUCTURA LOR ? (câte UN exemplu de instrucțiune de tipul celor de la curs cu identificarea acestor octeți ca structură și conținut în formatul intern al acestora reflectat în OllyDbg)
 - Ce exprimă câmpurile [deplasament] și [imediat]
 - Exemple de format intern care conțin aceste câmpuri cu explicații

FACULTATEA DE MATEMATICĂ ȘI INFORMATICĂ UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, Cluj, România

www.cs.ubbcluj.ro